

[Landbrugsministeren.]

Rigsdagen at lade Staten tage 6 Millioner af de Penge, der fandtes i Erhvervenes Laanefond, til et andet Formaal, nemlig til Udvidelse af den Lov, der gik ud paa at give Laan til Driftslaaneforeninger med solidarisk Ansvar. Det var der ingen der kunde have noget imod, for vi var alle sammen klar over, at det, der var tænkt med de 10 Millioner, vilde aldrig nogen Sinde komme til Udførelse, og hvis det var bedre at laane dem ud paa anden Maade, var det selvfølgelig noget, vi kunde gaa med til.

Men naar man en Gang har brugt Pengene, burde man i alt Fald, forekommer det mig, være saa forsigtig ved sit Forslags Udarbejdelse, at man sørgede for, at der var mere Overensstemmelse mellem de Penge, der er tilstede, og det, man lover her, hvis det da ikke er Venstres Mening med det Lovforslag, de her har fremsat, at det skal gaa som sidst, at vel bevilger man nogle Penge, men man affatter Forslaget saadan, at det aldrig faar nogen Betydning, at Pengene aldrig kommer ud. Hvis det er Hensigten, er det muligt, at de 5 Millioner, der endnu er tilbage i Erhvervenes Laanefond, vil strække til.

Som jeg sagde før, foreslaar Venstre her, at paa S sammensætningen af de Udvalg, som skal bedømme Landmandens Kvalifikation og Ejendommens Værdi, for at man dog kan have nogen Mulighed for at faa Pengene tilbage igen, faar Staten, altsaa Laangiveren, ikke den fjerneste Indflydelse. Jeg tror nok, det er noget enestaaende, at den, der foretager Udlaanet, ikke skal have nogen som helst Indflydelse paa Bedømmelsen og Administrationen. Jeg tror nok, man vilde faa en uhyre letsindig Administration, hvis det skulde være forsvaret. Jeg kan ikke lade være at tænke tilbage paa de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal fremsatte, da vi havde det samme Spørgsmaal til Debat i Samlingen 1927—28, hvor vi havde stillet Forslag om, at Staten skulde overtage en Del af Risikoen, men ogsaa være delagtig i Bedømmelsen af de foreliggende Forhold, hvor der altsaa ikke tilnærmelsesvis var den Risiko for Statskassen som efter nærværende Forslag, og hvor der var meget mere Sikkerhed for, at Laangiveren fik nogen Indflydelse paa Bedømmelsen af de foreliggende Forhold. Overfor et saadant Krav var det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal absolut afvisende, og med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg citere et Par Udtalelser, som det ærede Medlem fremkom med overfor os, der den

Gang mente, at Staten havde en større Forpligtelse, end Partiet Venstre mente. Det ærede Medlem sagde den 9. December 1927 — det findes i Rigsdagstidenden Sp. 2450 og senere:

„De Herrer, der har foreslaet dette“ — det var altsaa en delvis Risiko for Staten, og en delvis Meddelagtighed i Bedømmelsen — „har sikkert slet ikke gennemtænkt, hvad dette vil betyde.“

Og det ærede Medlem tilføjede senere: Hvis saadan et Forslag gennemføres, vil det „meget hurtigt vise sig, at det Beløb paa 50 Mill. Kr. slet ikke strækker til — der maa jo være lige Ret for alle — og det Tab, som derved kan paaføres Statskassen, er af fuldkommen uoverskuelig Rækkevidde.“

Naar det var Tilfældet overfor et Forslag, som ikke var nær saa kulant overfor disse Landmænd som det foreliggende Forslag, maa man jo forstaa, at hvis vi nu har den samme Opfattelse, som det ærede Medlem havde den Gang, saa er 50 Millioner som en Draabe i Havet. Det erkendtes den Gang, som det ærede Medlem sagde, at der maatte være lige Ret for alle. Hvis det viser sig, at de 10 Millioner gaar ud efter det Princip, som her skal være det gældende, hvis det viser sig, at man hermed kan hjælpe — ja hvis man giver dem 5 000 Kr. hver — der staar i Forslaget, at man kan gaa op til 6 000 —, saa kan man hjælpe et Par Tusind Landmænd. Hvis det hele bliver udlaant i Løbet af et Aars Tid, og der møder 10 000—20 000—30 000 med samme Ret til at faa et Beløb til Nedbringelse af deres Gældsbyrde som den, de første har faaet, vil jeg nok sige: Er det muligt at standse? Vil det saa ikke være nødvendigt for os at sige det samme, som det ærede Medlem sagde den Gang: Der maa være lige Ret for alle? Konsekvensen maa saa være, at vi er rede til at fortsætte paa samme Linie. Jeg er overbevist om, at kunde det, som det ærede Medlem den Gang sagde, medføre saadanne Konsekvenser, kan det i langt højere Grad blive farligt at foretage disse Udlaan efter det Princip, der indeholdes i det foreliggende Forslag, for deri er der intet som helst om Garanti eller Sikkerhed for Staten. Det eneste sikre er, at man kommer af med Pengene; om man nogen Sinde ser dem igen, tror jeg er meget tvivlsomt.

Vi fra vor Side maa stille os, som vi gjorde i 1927—28. Situationen er den samme, Vanskelighederne for Landbruget er store, Gælden for en Mængde Landbrugere er af saa betydeligt Omfang, at mange af dem trues med Fallit, Ruin o. s. v. og vi